

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo komunikacija i prometa
Direkcija za civilno zrakoplovstvo

**A
C
D
E
B**

**PRAVILNIK O DUŽINI TRAJANJA
RADNOG VREMENA I VREMENA
LETENJA**

BHDCA

Datum: 12. ožujka 2007.g..
Referentni broj: 02-292.4-230-1/07
Jezik: hrvatski

Na temelju članka 16. i 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02), članka 6. stavak (1), 7. stavak (2) i 11. stavak (3) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 2/04), generalni direktor Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK

O DUŽINI TRAJANJA RADNOG VREMENA I VREMENA LETENJA

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

- (1) Ovim Pravilnikom utvrđuje se dužina trajanja radnog vremena, vremena letenja, broja polijetanja i slijetanja tijekom radnog vremena, kao i dužina dnevnog odmora člana posade civilnog zrakoplova (u daljnjem tekstu: član posade).
- (2) Ovim Pravilnikom primjenjuje se Direktiva 2000/79/EC Vijeća Europe kojom se implementira Europski sporazum o organizaciji radnog vremena člana posade u civilnom zrakoplovstvu.

Članak 2.

(Primjenljivost)

- (1) Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na operacije zrakoplova upisanog u registar zrakoplova Bosne i Hercegovine ili u slučaju iznajmljivanja zrakoplova upisanog u strani registar, a koji se koristi u svrhu:
 - a) komercijalnog zračnog prometa putnika ili robe;
 - b) pružanja usluga iz zraka;
 - c) obuke u letenju.
- (2) Članovi posade i operator obvezni su se pridržavati odredaba ovog Pravilnika u slučaju obavljanja operacija u inozemstvu, sa zrakoplovom upisanim u registar zrakoplova Bosne i Hercegovine, osim ako bi to za posljedicu imalo kršenje zakona strane zemlje u kojoj se operacije izvode.

Članak 3.

(Cilj)

- (1) Cilj ovog Pravilnika je osiguranje zaštite zdravlja člana posade civilnog zrakoplova i izbjegavanje mogućnosti premora tijekom obnašanja dužnosti u zrakoplovu do stupnja koji ugrožava sigurnost letenja.
- (2) Zračni prijevoznik, organizacija za pružanje usluga iz zraka ili organizacija za obavljanje obuke letenja, mogu da propišu povoljnije zahtjeve nego što je propisano odredbama ovog Pravilnika.

Članak 4.

(Pojmovi)

Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju slijedeće značenje:

- a) **Komercijalni zračni promet;** operacija zrakoplovom koja uključuju prijevoz putnika, robe ili pošte za nadoknadu ili najam;

-
- b) **Pružanje usluga iz zraka;** operacija zrakoplovom u kojoj se zrakoplov koristi za posebne usluge kao što su: izbacivanje kemikalija iz zraka, ispitivanje iz zraka, osmatranje iz zraka, izgradnja pomoću zrakoplova, reklamiranje i priopćavanje iz zraka, proizvođenje zračne turbulencije, pružanje usluga u izvanrednim prilikama, vuča jedrilica, aeromiting i izbacivanje padobranaca;
- c) **Operator;** fizičko lice, organizacija ili poduzeće angažirano ili nudi da se angažira u operacijama zrakoplova;
- d) **Član posade;** osoba u civilnom zrakoplovu uposlana od operatora i raspoređena na određenu dužnost u zrakoplovu;
- e) **Član letačke posade;** osoba s letačkom dozvolom čija je dužnost vezana za upravljanje zrakoplovom tijekom leta;
- f) **Član kabinske posade;** osoba s dozvolom/potvrdom o osposobljenosti s određenim ovlaštenjem koja u interesu sigurnosti putnika obnaša dužnosti koje mu odredi operator ili vođa zrakoplova;
- g) **Dan;** period od 00:00 sati po lokalnom vremenu do 24:00 sati po lokalnom vremenu na matičnom aerodromu;
- h) **Slobodan dan;** vrijeme koje član posade koristi za odmor. Jedan slobodan dan uključuje dvije noći po lokalnom vremenu. Uzastopni slobodni dani uključuju slijedeću noć za svaki dodatni slijedeći slobodan dan. Vrijeme odmora može biti uključeno u dio slobodnog dana;
- i) **Rad;** neprekidni period u kojem član posade obavlja letački ili neletački zadatak, povezanim s poslovima operatora zrakoplova;
- j) **Radno vrijeme;** period koji počinje od trenutka kada se član posade po zahtjevu operatora javi na posao i završava kada član posade bude oslobođen svih radnih obveza;
- k) **Vrijeme letenja;** ukupno vrijeme letenja od trenutka pokretanja zrakoplova u svrhu polijetanja do trenutka konačnog zaustavljanja zrakoplova na platformi. (*'blok vrijeme'* ili *'vrijeme od sklanjanja podmetača za kotače do postavljanja podmetača za kotače'*);
- l) **Sektor;** let koji se sastoji od polijetanja, odleta, leta po maršruti ne kraćeg od 15 minuta, prilaza na slijetanje i slijetanja;
- m) **Period vremena letenja;** period koji počinje od trenutka kada član posade otpočne dužnosti prije leta ili više uzastopnih letova, do trenutka kada je član posade oslobođen od svih dužnosti poslije završetka leta ili letova;
- n) **Matični aerodrom;** mjesto na kome operator nije obavezan da osigura odgovarajući smještaj članu posade;
- o) **Kasni završetak radnog vremena;** rad koji se završava u periodu od 01:00 do 01:59 sati po lokalnom vremenu;
- p) **Rani početak radnog vremena;** rad koji počinje u periodu od 05:00 do 06:59 sati po lokalnom vremenu;
- q) **Noćni rad;** rad u periodu od 02:00 do 04:59 sati po lokalnom vremenu;
- r) **Lokalna noć;** period od 8 sati, između 22:00 sata i 08:00 sati po lokalnom vremenu;
- s) **Pozicioniranje;** prijevoz člana posade kao putnika s mjesta na mjesto, kopnenim ili zračnim putem, po nalogu operatora;
- t) **Vrijeme javljanja na rad;** vrijeme u kojem je član posade obavezan da se javi na rad, po zahtjevu operatora;
-

-
- u) **Vrijeme dnevnog odmora;** period prije započinjanja radnog vremena na letu, u cilju odmora člana posade prije leta;
 - v) **Dvokratno radno vrijeme;** vrijeme letenja koje se sastoji od dva ili više sektora, koji su razdvojeni periodima dnevnog odmora manjim od najmanjeg perioda za odmor.
 - w) **Vrijeme dežurstva;** vrijeme u kojem član posade mora biti spreman da preuzme dužnost na poziv operatora;
 - x) **Odgovarajući smještaj;** namještena spavaća soba, s najmanjom razinom buke, prozračena, s mogućnošću kontrole svjetla i temperature;
 - y) **Vrijeme prijevoza;** ukupno vrijeme koje član posade provede između mjesta odmora i mjesta javljanja na rad.

Članak 5.

(Godišnji odmor)

- (1) Član posade ima pravo na plaćeni godišnji odmor u trajanju od najmanje četiri radna tjedna, sukladno važećim zakonskim propisima.
- (2) Najmanja dužina trajanja godišnjeg odmora ne može biti zamijenjena plaćenim danima, osim u slučaju prekida radnog odnosa.

Članak 6.

(Liječnički pregled i zdravstvena zaštita)

- (1) Član posade ima pravo na plaćeni liječnički pregled prije stupanja na dužnost, kao i u redovitim vremenskim intervalima tijekom obavljanja dužnosti.
- (2) Rezultati liječničkog pregleda tretiraju se kao povjerljivi.
- (3) Član posade, koji ima zdravstvenih problema, nastalih kao posljedica rada u noćnoj smjeni, mora biti premješten, ukoliko je moguće, na letački ili neletački posao u dnevnoj smjeni za koji je osposobljen.
- (4) Član posade mora imati odgovarajuću zdravstvenu zaštitu u skladu s prirodom njegovog posla.
- (5) Služba zdravstvene zaštite mora biti neprekidno na raspolaganju.

Članak 7.

(Rad u smjenama)

- (1) Operator je obvezan voditi računa o općim principima podešavanja radnog vremena tijekom planiranja rada u smjenama.
- (2) Informacije o posebnom rasporedu rada u smjenama članova posade dostavljaju se Direkciji za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BH DCA).

Članak 8.

(Ograničenje vremena rada i vremena letenja)

Najveći godišnji iznos vremena rada, uključujući vrijeme dežurstva je 1.800 sati, a vrijeme letenja 900 sati.

Članak 9.

(Slobodni dani)

Član posade mora imati slobodne dane u kojima je oslobođen od obavljanja dužnosti i dežurstva, o kojima je unaprijed obaviješteni i to:

- a) najmanje sedam dana u svakom kalendarskom mjesecu, koji može uključivati periode odmora sukladno ovom Pravilniku;
- b) najmanje 96 dana u svakoj kalendarskoj godini, koji može uključivati periode odmora sukladno ovom Pravilniku.

Članak 10.

(Obveze operatora i člana posade zrakoplova)

- (1) Operator zrakoplova je obvezan:
 - a) osigurati da propisi kojima se regulira dužina trajanja vremena rada i vremena letenja budu sastavni dio Operativnog priručnika;
 - b) osigurati da se ograničenja dužine trajanja radnog vremena, vremena letenja i vremena odmora sprovede sukladno odredbama ovoga Pravilnika;
 - c) unaprijed pripremiti i objaviti plan letenja, što omogućava da član posade zrakoplova bude pravodobno obaviješten o radnim obvezama i odmoru;
 - d) odrediti matični aerodrom za svakog člana posade.
- (2) Član posade ne smije započeti let i operator ne smije zahtijevati da leti, ako se iz opravdanih razloga vjeruje da je član posade premoren i da takav premor može ugroziti sigurnost zrakoplova ili putnika.
- (3) Član posade ne smije započeti let protivno propisima o najvećem dozvoljenom vremenu rada ili vremenu letenja.
- (4) Član posade koji radi neovisno ili neredovno za jednog operatora, mora voditi osobnu evidenciju o radnom vremenu i vremenu letenja za najmanje 28 prethodnih dana prije otpočinjanja leta.

Članak 11.

(Letenje na simulatoru leta)

- (1) Letenje na simulatoru leta, bilo kao let za provjeru, ili obuku u ulozi pilota ili instruktora računa se u ukupno radno vrijeme i vrijeme letenja.
- (2) Stavak (1) ovog članka ne primjenjuje se na člana kabinske posade.

**DIO DRUGI - OGRANIČENJE RADNOG VREMENA I VREMENA LETENJA U
KOMERCIJALNOM ZRAČNOM PROMETU**

Članak 12.

(Ograničenje vremena letenja)

- (1) Najveće dozvoljeno vrijeme letenja u satima tijekom jednog radnog dana za zrakoplov od dva člana letačke posade iznosi:

Lokalno vrijeme polaska	Sektor
-------------------------	--------

	1-4	5	6	7	8 i više
06:00-06:59	11	10	9.5	9	9
07:00-12:59	12	11	10.5	10	9.5
13:00-17:59	11	10	9.5	9	9
18:00-21:59	10	9	9	9	9
22:00-05:59	9	9	9	9	9

(2) Najveće dozvoljeno vrijeme letenja u satima tijekom jednog radnog dana za zrakoplov od jednog člana letačke posade iznosi:

Lokalno vrijeme	Sektor				
	1-4	5	6	7	8 i više
06:00-06:59	10	9	8.5	8	8
07:00-12:59	11	10	9.5	8.5	8
13:00-17:59	10	9	8.5	8	8
18:00-21:59	9	8	8	8	8
22:00-05:59	8	8	8	8	8

(3) Najveće dozvoljeno vrijeme letenja u satima tijekom jednog radnog dana za letačku posadu helikoptera iznosi:

Lokalno vrijeme polaska	Jedan član letačke posade		Dva člana letačke posade	
	Period vremena letenja	Vrijeme letenja	Period vremena letenja	Vrijeme letenja
06:00-06:59	9	6	10	7
07:00-07:59	10	7	11	8
08:00-13:59	10	7	12	8
14:00-21:59	9	6	10	7
22:00-05:59	8	5	9	6

(4) Najveće dozvoljeno vrijeme letenja u satima za letačku posadu helikoptera u periodu od:

-
- a) tri uzastopna radna dana iznosi 18 sati;
 - b) sedam uzastopnih radnih dana iznosi 30 sati;
 - c) tri uzastopna perioda od 28 dana iznosi 240 sati.

Članak 13.

(Dodatno ograničenje vremena letenja na helikopteru)

- (1) Letačka posada koja leti kratke sektore koji se ponavljaju (panoramsko letenje) s prosjekom od 10 ili više slijetanja na sat, mora imati pauzu od 30 minuta izvan helikoptera u okviru neprekidnog trajanja od tri sata vremena letenja.
- (2) Kada se izvršavaju složeniji poslovi helikopterom (podizanje ili prevoženje spoljašnjeg tereta), operator mora odrediti najveći period neprekidnog vremena letenja, koji ne smije prijeći ograničenje iz stavka (1) ovog članka.

Članak 14.

(Vrijeme za planiranje leta)

- (1) Prije prvog leta tijekom dana mora biti osigurano najmanje 45 minuta za poslove planiranja leta.
- (2) Vođa zrakoplova, može, u ovisnosti od složenosti planiranog leta zahtijevati i predvidjeti duže vrijeme za planiranje leta.

Članak 15.

(Vrijeme za obveze poslije leta)

Najmanje 30 minuta mora biti osigurano za obavljanje poslova nakon završetka leta ili onoliko vremena koliko se stvarno provede na tim poslovima, ukoliko je to više od 30 minuta.

Članak 16.

(Kasni završetak i rani početak radnog vremena)

- (1) Član posade zrakoplova ne može raditi više od tri puta uzastopno unutar perioda od 01:00 do 06:59 sati po lokalnom vremenu, niti više od četiri puta unutar tog vremena tijekom sedam uzastopnih dana.
- (2) Član posade može otpočeti rad u ranim jutarnjim satima, tijekom pet uzastopnih dana, pod sljedećim uvjetima:
 - a) minimalni odmor prije početka rada mora biti 24 sata;
 - b) radno vrijeme ne smije biti duže od 9 sati, bez obzira na broj sektora letenja.
- (3) Nakon pet uzastopnih radnih dana, član posade mora imati najmanje 63 sata odmora u kojem mora biti oslobođen od radnih obveza.

Članak 17.

(Mješoviti poslovi)

Ukoliko član posade obavlja poslove u ime operatora (poslovi rukovođenja, poslovi na zemlji, raspoređivanje, čekanje, i sl.) prije vremena javljanja na let, vrijeme provedeno na tim poslovima računa se u naredni period vremena letenja.

Članak 18.

(Pozicioniranje)

- (1) Vrijeme pozicioniranja u ime operatora računa se kao radno vrijeme.
- (2) Radno vrijeme ili period vremena letenja započinje od trenutka kad se član posade javi na putovanje za pozicioniranje.

Članak 19.

(Vrijeme prijevoza)

- (1) Vrijeme prijevoza, izuzev vremena pozicioniranja, ne računa se kao radno vrijeme.
- (2) Ukoliko se od člana posade traži da se javi na mjesto koje nije matični aerodrom, vrijeme provedeno na putu koje je duže od redovnog putovanja od kuće do matičnog aerodroma, računa se kao vrijeme pozicioniranja.

Članak 20.

(Vrijeme dežurstva)

- (1) Vrijeme koje član posade provede na dežurstvu na matičnom aerodromu, u kojem je spreman odmah započeti let računa se kao puno radno vrijeme, tijekom dana i kumulativno.
- (2) Ukoliko se dežurstvo obavlja kod kuće ili u odgovarajućem smještaju koji osigura operator, vrijeme dežurstva računa se kao pola radnog vremena.
- (3) Najveće vrijeme provedeno na dežurstvu za bilo koju dužnost ne smije biti veće od 12 sati, nakon čega mora uslijediti period odmora u trajanju od najmanje 12 sati.
- (4) Ukoliko član posade bude pozvan da započne let, ukupno dozvoljeno vrijeme trajanja leta, koje započinje u trenutku kada se član posade javi na let, mora biti skraćeno za pola vremena provedenog na dežurstvu prija javljanja.
- (5) Ukoliko član posade primi poziv na dužnost za vrijeme dežurstva, obavezan je javiti se na dužnost u određenom roku.
- (6) Vrijeme dežurstva prestaje javljanjem člana posade na dužnost.

Članak 21.

(Produženje vremena trajanja leta putem udvojene posade)

- (1) Kada se prevozi dodatni član posade s namjernom da se obavi zamjena tijekom leta, radi produženja vremena trajanja leta, dodatni član posade mora imati ista ili viša ovlaštenja od onih koje imaju članovi posade koji će se odmarati.
- (2) Član posade koji se odmara mora imati na raspolaganju udobno sjedište s pokretnim naslonom, odvojeno i zaklonjeno od pilotske kabine i od putnika ako je to moguće.
- (3) Ukupno je vrijeme odmora kraće od tri sata ne dozvoljava se produženje trajanja vremena leta.
- (4) Ukoliko je odmor tijekom leta tri sata ili duži, produženje trajanja vremena leta može biti obavljeno za period koji je jednak polovini ukupnog vremena odmora, pod uvjetom da najduže dozvoljeno vrijeme trajanja leta ne smije biti duže od 15 sati za letачku posadu i 16 sati za kabinsko osoblje i ostale članove posade.

Članak 22.

(Produženje vremena trajanja leta putem dvokratnog radnog vremena)

(1) Ukoliko se vrijeme trajanja leta sastoji od dva ili više sektora razdvojenih periodom odmora, vrijeme trajanja leta može biti produženo na sljedeći način:

Uzastopni sati odmora	Najveće produženje vremena trajanja leta
Manje od 3 sata	Bez produženja
3 - 10 sati	Polovina uzastopnih sati odmora

- (2) Vrijeme odmora ne uključuje vrijeme osigurano za dužnosti prija i poslije leta.
- (3) Vrijeme od postavljanja do uklanjanja podmetača za kotače (*blok vrijeme*), mora biti najmanje tri i pol sata.
- (4) Ukoliko period odmora traje šest sati ili manje, mjesto odmora mora biti tiho i nedostupno za javnost.
- (5) Ukoliko je period odmora duži od šest sati, mora biti osiguran odgovarajući smještaj.

Članak 23.

(Produženje vremena trajanja leta)

- (1) Vođa zrakoplova može, po svom vlastitom nahodjenju i uz konzultacije s drugim članovima posade, produžiti vrijeme trajanja leta preko dozvoljenog.
- (2) Najveće dozvoljeno produženje može biti dva sata, osim u slučajevima opasnosti.
- (3) Slučaj opasnosti podrazumijeva slučaj koji po ocjeni vođe zrakoplova, predstavlja ozbiljnu prijetnju po zdravlje ili sigurnost članova posade i putnika, ili koji ugrožava živote drugih.
- (4) Period odmora nakon produženja vremena trajanja leta traje koliko i ukupno radno vrijeme, uključujući produženje.

DIO TREĆI - VRIJEME ODMORA

Članak 24.

(Najava vremena trajanja leta)

Operator mora blagovremeno izvijestiti članove posade o planiranom vremenu trajanja leta, osiguravajući neprekidan dnevni odmor prije leta.

Članak 25.

(Operacije izvan matičnog aerodroma)

Ukoliko se članovi posade nalaze izvan matičnog aerodroma, operator mora osigurati odgovarajući prostor za odmor.

Članak 26.

(Najmanje vrijeme dnevnog odmora)

Vrijeme provedeno između javljanja na dužnost i završetka dužnosti poslije leta, određuje dužinu perioda odmora koji slijedi, traje koliko i prethodno ukupno radno vrijeme ili 12 sati, odnosno ono koje je duže.

Članak 27.

(Skraćenje vremena dnevnog odmora)

Voda zrakoplova može, po vlastitom nahodjenju, a uz konzultacije s ostalim članovima posade, skratiti vrijeme odmora ukoliko je svakom članu posade osiguran odgovarajući smještaj za odmor, u trajanju od najmanje 10 sati.

Članak 28.

(Slobodni dani)

- (1) Planirano vrijeme odmora koje slijedi nakon radnog vremena može biti uračunato u dio slobodnog dana.
- (2) Član posade:
 - a) ne smije raditi više od sedam uzastopnih radnih dana;
 - b) mora imati dva uzastopna slobodna dana nakon sedam uzastopnih radnih dana;
 - c) mora imati najmanje osam slobodnih dana tijekom uzastopnih 28 dana.

Članak 29.

(Mjesto za provođenje slobodnih dana)

Kad god je to moguće, i kad god član posade to traži, slobodne dane treba planirati u kućnom okruženju kod matičnog aerodroma.

Članak 30.

(Dužnost izvan matičnog aerodroma)

- (1) Ukoliko je član posade na dužnosti izvan matičnog aerodroma, operator može zahtijevati da broj uzastopnih radnih dana bude duži od utvrđenog člankom 27. stavak (2) ovog Pravilnika.
- (2) Ukoliko je broj radnih dana 14 ili više, broj slobodnih dana mora biti jednak broju radnih dana.
- (3) Za dužnost koja traje duže od sedam uzastopnih radnih dana bez planiranog slobodnog dana, potrebno je prethodno odobrenje BHDCA, kao i prijedlog rasporeda koji pokazuje mogućnost izbjegavanja prolaznog kratkotrajnog i kumulativnog dugotrajnog premora.

Članak 31.

(Ograničenje vremena letenja)

Član letačke posade ne smije vršiti dužnost na zrakoplovu ukoliko na početku leta zbroj ukupnog prethodnog vremena letenja tijekom perioda:

- a) od 28 uzastopnih dana, koji istječe na dan početka leta, premašuje 85 sati;
- b) od 12 uzastopnih mjeseci, koji istječe na kraju prethodnog mjeseca, premašuje 900 sati.

Članak 32.

(Ograničenje radnog vremena)

Najveće kumulativno radno vrijeme za letачku posadu ne smije biti duže od:

- a) 55 sati tijekom sedam uzastopnih dana;
- b) 90 sati tijekom 14 uzastopnih dana;
- c) 180 sati tijekom 28 uzastopnih dana.

Članak 33.

(Neletačke dužnosti)

- (1) Ukoliko član posade nije planiran na letачku dužnost ili na dežurstvo tijekom 28 uzastopnih dana, radni sati provedeni na bilo kojoj drugoj dužnosti dodaju se ukupnom broju kumulativnih sati radnog vremena.
- (2) Kada se pretpostavlja da će se član posade vratiti na dežurstvo ili na letачke dužnosti, stvarni radni sati tijekom 28 dana moraju biti evidentirani.
- (3) Operator je obvezan pridržavati se propisa o ograničenjima radnog vremena.

Članak 34.

(Izračunavanje kumulativnih sati radnog vremena)

Radni sati dodaju se ukupnom kumulativnom broju sati na sljedeći način:

- a) radno vrijeme i vrijeme letenja kao i poslovi poslije leta, vrijeme dežurstva na aerodromu, vrijeme pozicioniranja računa se u cijelosti;
- b) dežurstvo kod kuće ili u odgovarajućem smještaju koji osigura operator, računa se kao pola vremena provedenog na radu.

Članak 35.

(Ograničenja za ostale članove posade)

- (1) Period vremena letenja za ostale članove posade može biti jedan sat duži nego što je propisano za članove letачke posade.
- (2) Najmanje vrijeme dnevnog odmora može biti jedan sat kraće nego što je dozvoljeno za članove letачke posade, uz minimum od 10 sati u odgovarajućem smještaju.
- (3) Najveći broj radnih sati ne smije premašiti:
 - a) 60 sati tijekom sedam uzastopnih dana;
 - b) 100 sati tijekom 14 uzastopnih dana;
 - c) 190 sati tijekom 28 uzastopnih dana.

DIO ČETVRTI - OGRANIČENJE RADNOG VREMENA I VREMENA LETENJA PRI VRŠENJU USLUGA IZ ZRAKA

Članak 36.

(Ograničenje perioda vremena letenja)

(1) Period vremena letenja ne smije biti duži od deset sati za zrakoplov s jednim članom posade tijekom jednog lokalnog dana.

(2) U svrhu pozicioniranja zrakoplova, period vremena letenja može biti dva sata duži za zrakoplove i jedan sat za helikoptere nego što je to utvrđeno stavkom (1) ovog članka.

Članak 37.

(Ograničenje vremena letenja)

(1) Vrijeme letenja ne smije biti duže od sedam sati za zrakoplov i šest sati za helikopter sa jednim članom posade tijekom jednog lokalnog dana.

(2) U svrhu pozicioniranja zrakoplova, vrijeme letenja može biti dva sata duže za zrakoplov i jedan sat za helikopter, nego što je to utvrđeno stavkom (1) ovog članka.

(3) Vrijeme koje pilot smije da provede neprekidno za komandama zrakoplova bez perioda odmora je tri sata.

(4) Tijekom perioda vremena letenja pilot mora imati odmor i to:

Članak 38.

(Usluge u poljodjelstvu i šumarstvu)

(1) Vrijeme letenja člana posade, koji obavlja usluge u poljodjelstvu i šumarstvu, tijekom lokalnog dana ne može biti duže od šest sati, a radno vrijeme ne može biti duže od 12 sati.

(2) Član posade može tijekom jednokratnog radnog vremena obaviti najviše 45 polijetanja, odnosno 60 polijetanja tijekom dvokratnog radnog vremena.

(3) Dnevni odmor člana posade mora trajati neprekidno najmanje 12 sati.

(4) Ukupno vrijeme letenja tijekom sedam uzastopnih dana ne može biti duže od 28 sati, s tim da tokom 30 uzastopnih dana iznosi najviše 85 sati, odnosno 900 sati tijekom 12 uzastopnih mjeseci.

(5) Radno vrijeme ne može biti duže od 1800 sati tijekom 12 uzastopnih mjeseci.

Članak 39.

(Traženje i spašavanje)

(1) Vrijeme letenja člana posade, koji obavlja usluge za potrebe traženja i spašavanja, tijekom lokalnog dana ne može biti duže od šest sati, a radno vrijeme ne može biti duže od 12 sati.

(2) Dnevni odmor člana posade mora trajati neprekidno najmanje 12 sati.

(3) Ukupno vrijeme letenja tijekom sedam uzastopnih dana ne može biti duže od 28 sati, s time da tijekom 30 uzastopnih dana iznosi najviše 85 sati, odnosno 900 sati tijekom 12 uzastopnih mjeseci.

(4) Radno vrijeme ne može biti duže od 1800 sati tijekom 12 uzastopnih mjeseci.

DIO PETI - OGRANIČENJE RADNOG VREMENA I VREMENA LETENJA ZA VRIJEME PROVOĐENJA LETAČKE OBUKE

Članak 40.

(Ograničenje radnog vremena i vremena letenja)

-
- (1) Ukupno vrijeme letenja instruktora letenja tijekom provođenja letačke obuke u toku lokalnog dana ne može biti duže od osam sati, a radno vrijeme ne može biti duže od 12 sati.
 - (2) Instruktor letenja tijekom radnog vremena prilikom provođenja letačke obuke ne može obaviti više od 40 polijetanja, a prilikom osposobljavanja prometnih pilota više od 15 polijetanja.
 - (3) Dnevni odmor mora trajati najmanje 12 sati.
 - (4) Ukupno vrijeme letenja ne može biti duže od 85 sati tijekom 30 uzastopnih dana, odnosno 900 sati tijekom 12 uzastopnih mjeseci.
 - (5) Radno vrijeme ne može biti duže od 1800 sati tijekom 12 uzastopnih mjeseci.

DIO ŠESTI - EVIDENCIJA I IZVJEŠTAJI O VREMENU LETENJA

Članak 41.

(Evidencija o vremenu letenja)

- (1) Operator mora voditi potpunu i detaljnu evidenciju o radnom vremenu, vremenu letenja, dnevnom odmoru i slobodnim danima za svakog člana posade.
- (2) Evidencija se čuva na period od 15 mjeseci nakon zadnjeg unošenja relevantnih podataka.
- (3) Evidencija o svakom članu posade uključuje:
 - a) početak, kraj i dužinu trajanja ukupnog radnog vremena;
 - b) ukupno vrijeme letenja;
 - c) dužnost koja se obavljala tijekom tog perioda;
 - d) trajanje perioda odmora prije otpočinjanja perioda vremena letenja;
 - e) period dežurstva;
 - f) broj slobodnih dana, uz naznačenje datuma korištenja;
 - g) ukupno radno vrijeme za sedam uzastopnih radnih dana.
- (4) Evidencija o svakom članu letačke posade uključuje:
 - a) dnevno vrijeme letenja;
 - b) vrijeme letenja za sedam uzastopnih radnih dana;
 - c) ukupno vrijeme letenja za uzastopnih 28 dana;
 - d) godišnje ukupno vrijeme letenja.
- (5) Operator mora sačuvati sve izvještaje vode zrakoplova o produženju perioda vremena letenja, produženja vremena letenja i skraćanju vremena odmora u periodu od šest mjeseci nakon svakog takvog slučaja.

Članak 42.

(Izvještavanje BH DCA)

- (1) Operator podnosi izvještaj BH DCA u roku od 14 dana ako je dozvoljeno vrijeme letenja produženo više od dva sata, ili je vrijeme odmora skraćeno na temelju odluke vode zrakoplova.

(2) Uz izvještaj iz stava (1) ovog člana, vođa zrakoplova je obvezan podnijeti obrazloženje za donošenje takve odluke.

DIO SEDMI - ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 43.

(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o trajanju radnog vremena i vremena letenja, broju polijetanja i slijetanja u toku radnog vremena i dužini dnevnog odmora članova i posade zrakoplova ("Službeni list SFRJ", broj 65/80).

Članak 44.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 02-292.4-230-1/07
12. ožujka 2007. godine
Sarajevo

Generalni direktor
Đorđe Ratkovića, v. r.